

پیشنهاد کمیته مطالعاتی C1 برای تشکیل کارگروه جدید

مشخصه کارگروه: WG No. C1.35	نام هماهنگ‌کننده: رحیم زینالی آدرس پست الکترونیکی: Zeinali.rahim@monenco.com
عنوان کارگروه: مطالعات امکان‌سنجی شبکه‌های برق بین‌المللی	
	سابقه
<p>موضوع شبکه‌های برق بین‌المللی سعی دارد تا پاسخی مناسب در ارتباط با مسائل، مشکلات حاصل از تقسیم نابرابر منابع انرژی در سراسر جهان دریافت کند. چرا که این عوامل بر روی تحقق اهداف توسعه پایدار انرژی تاثیر چشمگیری دارند. میتوان فرض کرد که یک شبکه برق بین‌المللی تشکیل شده از اتصالات قاره‌ای و بین مرزی و همچنین شبکه‌های انتقال و توزیع تمام کشورهای متصل در سطوح مختلف ولتاز می‌باشد. شبکه برق بین‌المللی می‌تواند از تفاوت زمانی، فصول، الگوی مصرف و دسترسی به منابع تجدید پذیر کشورهای متصل بهره ببرد و بدین طریق می‌تواند به یک هماهنگی متوازن در قبال تامین توان کشورهای متصل به این شبکه دست یابد.</p> <p>سطح وسیع استفاده از انرژی فسیلی باعث بوجود آمدن مشکلات زیادی از قبیل کمبود منابع، آلودگی محیط زیستی و تغییرات اقلیمی شده است. امید می‌رود تا شبکه برق بین‌المللی با تکیه بر سطوح فوق فشار قوی جریان مستقیم و متناوب، فناوری‌های شبکه‌های هوشمند و تولید انرژی پاک بتواند راهکاری امن، تجدید پذیر و به صرفه از نظر اقتصادی و فناوری جهت تامین انرژی پایدار و قابل اطمینان فراهم نماید.</p> <p>تا به امروز، مطالعات نسبتاً محدودی در مورد چنین شبکه‌ای صورت گرفته است و موانع زیادی در راه به وقوع پیوستن چنین شبکه‌هایی وجود دارد که جهت رفع آن نیازمند همگرایی در چشم اندازهای سیاسی و روحیه همکاری جهانی می‌باشد. با این حال منافع بالقوه چنین راهکاری بسیار وسیع می‌باشد که تلاش علمی، تخصصی و جهانی همگام با منش خاص CIGRE در راستای تحقق آنرا ارزشمند می‌سازد. در این راستاً توجه متخصصان داخلی به این موضوع و مشارکت فعال در مباحث فنی می‌تواند جایگاه ایران در طرح‌های شبکه‌های جهانی آتی را ثابت نموده و با توجه به شرایط ژئopolیتیکی و همچنین دسترسی بسیار مناسب ایران به منابع انرژی (سوختهای فسیلی و همچنین پتانسیل بسیار مناسب انرژی‌های تجدید پذیر از جمله خورشیدی و باد) و شبکه انتقال گستردگ در کشور، می‌توان نقش بسیار فعالی در این زمینه ایفا نمود و منافع کشور را در این رابطه بیش از پیش تامین نمود.</p>	

چشم‌انداز

کمیته بین‌الملی Cigre جهت اجرای مطالعه امکان سنجی مفهوم شبکه برق بین‌المللی توسط متخصصین از کشورهای تمام قاره‌ها با در نظرگیری چالش‌های فنی، منافع بالقوه، امکان اقتصادی، هم راستایی با سیاست‌های جهانی انرژی و تاثیرات محیط زیستی مراحل اصلی را به نحو زیر بیان نموده است:

- ۱- جمع آوری اطلاعات مرتبط با تامین انرژی، الگوی مصرف و انتقال از سازمان‌های جهانی به خصوص IEA برای نقاط مختلف جهان و در ادامه، تحقیق و بررسی در مطالعات مشابه قبلی به خصوص مقالات CIGRE در ارتباط با دورنمای شبکه‌های آینده
- ۲- انتخاب سناریو تولید و مصرف بلند مدت که باید مطابق با اهداف حفاظت اقلیمی از قبیل آلایندگی CO_2 دو تن برای هر نفر در سال که شامل برقی شدن گرمایش و حمل و نقل باشد. چنین سناریویی باید بیشتر به صورت ورودی مطالعات در نظر گرفته شود تا محصول آن و در نتیجه باید تلاش گردد تا پیش‌بینی‌های موجود متناسب را منطبق بر وضعیت واقعی کشورها انجام داده و از آنها استفاده گردد.
- ۳- تشخیص فناوری‌های کلیدی شبکه و ساختاری که می‌توانند بعنوان اجزای اصلی اتصالات استفاده شوند. این امر باید فناوری‌های جریان مستقیم و جریان متناوب، خطوط هوایی و کابل‌های زیرزمینی سطوح ولتاژ، سطوح طرفیت، تعداد خطوط موازی و قابلیت اطمینان و شرایط استفاده از فناوری جریان مستقیم فشار قوی را مورد ارزیابی قرار دهد.
- ۴- ترسیم پیش‌طرح اتصالات انتقال بین‌المللی در سطوح بین کشوری و بین قاره‌ای با تلاش در حوزه برآورد و هماهنگی شکل نهایی اتصالات باید صورت پذیرد. این امر به اتصالاتی گسترش می‌یابد که در حال حاضر نه موجود می‌باشد و در حال مطالعه می‌باشند همانند اتصالاتی میان آسیای مرکزی، هند، چین و سیبری یا اتصالاتی میان اروپا، افریقای شمالی و خاورمیانه یا اتصالاتی میان کانادا، بیابان‌های آمریکا یا اتصالاتی میان استرالیا و آسیای جنوب شرقی می‌باشند. کابل‌های زیر دریایی که امکان اتصال مناطق و قاره‌ها را دارند نیز پس از شناسایی محدودیت‌های فنی و عملکرد در بازه زمانی مربوطه باید در نظر گرفته بشوند.
- ۵- تخمین ابتدایی امکان اقتصادی اتصالات اصلی با استفاده از مدل‌های ساده سازی شده برای بهینه سازی هزینه کلی سیستم شامل هزینه‌های ساخت و بهره برداری نیروگاه‌های سنتی و تجدید پذیر، تاسیسات ذخیره سازی انرژی و شبکه‌های انتقال بین مناطق تحت شرایط خاص محدود کننده همانند محدودیت آلایندگی، حداقل امکان تامین داخلی هر کشور و غیره. مدل مورد استفاده در این امر باید توپولوژی شبکه را با یک گره در هر ناحیه بدین معنی که مشکلات شبکه‌های داخلی هر ناحیه در نظر گرفته نمی‌شود تا تاثیرات مرتبه اول و روند‌های اصلی از قبیل عملکرد بادی، آبی، خورشیدی و تفاوت زمانی مناطق مشاهده گرددند. با در نظرگیری مفاهیم انرژی و طرفیت هر گره دارای الگوی مصرف، منابع تجدید پذیر تولید کننده و بالقوه، اتصالات به گره‌های همسایه می‌باشد و مصرف هر گره در افق‌های زمانی

مختلف باید توسط ترکیب فناوری منتخب و ظرفیت های انتقال بین ناحیه ای تامین گردد که در ابتدا این افق های زمانی محدود به بررسی های صبح-شب و فصلی می باشند. در این مرحله از مطالعات فقط بررسی استاتیکی صورت می پذیرد و بررسی های دینامیکی خارج از محدوده این مطالعات می باشند. با انجام این مطالعات بدین صورت و در سطح ماکرو، مطالعات آینده می توانند با تکیه بر این مطالعات در بازه های زمانی و مکانی دقیقتری وارد شوند.

۶- تشخیص منافع خاص مربوط به اتصالات بین المللی که علاوه بر منافع حاصل از پروسه های موازی یکپارچه سازی شبکه های بین قاره‌ای، پیاده سازی شبکه های هوشمند، مدیریت مصرف و ذخیره سازی با سیستم باطری باشند. در شرایط ساده، این بدین معنی می باشد که سرمایه گذاری در بخش انتقال با سرمایه گذاری در بخش تولید به ویژه بخش تولید فسیلی مقایسه گردد که این مقایسه فقط مربوط به شرایط اقتصادی نبوده و شامل تاثیرات زیست محیطی نیز می باشد.

۷- شناسایی چالش های فنی و اقتصادی-اجتماعی موجود در راستای تحقق اتصالات بین المللی و ارائه راهبردی کیفی در راستای حل و فصل این چالش ها.

۸- نتیجه گیری از بررسی های انجام شده و ارائه نتایج مربوط به هزینه ها، مزایا، ریسک ها، چالش ها و عوامل مورد نیاز برای امکان پذیری شبکه های بین الملل در آینده نزدیک و استخراج اصول و معیارهای کلی در راستای تحقق امکان شبکه های بین الملل، تا حدودی که درستی داده های موجود و عمق بررسی ممکن می سازد. نهایتاً شاخص ها و قواعد عمومی مرتبط با این حوزه شناسایی شود که ممکن است در هر قاره کمی متفاوت باشد.

محصولات قابل ارائه

- الف - گزارش های فنی و تخصصی در زمینه اتصال شبکه های بین کشورهای مختلف و نقش ایران در طرح های پیش رو
- ب - ارائه مقالات علمی - کاربردی در نشریات و نیز کنفرانس های سیگره

زمان پیش‌بینی شده

پانزدهم فروردین ۱۳۹۷ تا آخر اسفند ۱۳۹۷